

munerne gennemgaaende har anvendt langt ringere Beløb, end de ifølge Lovens § 5 var berettigede til; da det maa antages, at Dyrtidens Virkninger ogsaa har gjort sig gældende i Landkommunerne, skyldes Lovens utilfredsstillende Virkning med Hensyn til disse Kommuner formentlig, at Lovens Bestemmelser — saaledes som ogsaa befrygtet i Anledning af Lovforslagets Ændring under Rigsdagsbehandlingen — ikke har været fremmede for saadanne Foranstaltninger, der for Landkommunernes Vedkommende havde været ønskelige og gennemførlige. Men Beregningen viser dernæst, at den i Lovens § 6 hjemlede Form for Statstilskuddet har været mindre retfærdig overfor Købstæderne; den Omstændighed, at en betydelig Del af Statstilskuddet tilfalder Kommunerne efter Folketal, har nemlig bevirket, at en stor Del af Landkommunerne vil faa deres Udgifter helt eller i det væsentlige dækkede gennem Statstilskuddet.

Hvad angaar Oplysning om de enkelte Formaal, hvortil Beløbene er medgaaede, har Kommunernes Besvarelser ofte været noget mangelfulde, men det tilvejebragte Materiale giver dog i det store og hele en Oversigt over Forholdet. Til Supplering heraf har man indhentet Oplysning fra Københavns, Frederiksberg, Aarhus, Aalborg og Odense Kommuner om de i Anledning af Arbejdsløshed udbetalte Beløb; de modtagne Oplysninger, der ikke eger sig til samlet Bearbejdelse, aftrykkes som Bilag 6. Endelig er som Bilag 7 aftrykt en af statistisk Departement foretaget Bearbejdelse af Kommunernes Indberetninger om Tillægsskatternes Størrelse, samt en Oversigt (Bilag 8) over de af Indenrigsministeriet i Henhold til Lovens § 6 approberede Skattegrænser for Købstæderne vedrørende Fritagelse for personlig Tillægsskat. Man skal derhos henviser til de som Bilag 9—16 trykte Udtalelser fra Københavns Kommunalbestyrelse, Københavns Understøttelsesforening, Arbejdsløshedsnævnet, Arbejdsløshedskassernes Fællesmøde og Foreningen af kommunale Hjælpekasser i Byerne. Det vil heraf ses, at det fra alle Sider, fra hvilke Udtalelser foreligger, anses for nødvendigt, at Lovens Gyldighed forlænges. Amtmanden over Færøerne har anmodet om, at Loven ogsaa fremtidig maa faa Gyldighed for Færøerne (Bilag 17).

Af de Oplysninger, som man har modtaget om de i Udlandet truffene Dyrtidsforanstaltninger, fremgaar, at man saavel i Norge som i Sverige har lagt Vægt paa Salg til nedsatte Priser af de vigtigste

Livsformødenheder, men derimod ikke paa kontant Pengeunderstøttelse; i Sverige er der stillet 5 Mill. Kr. til Raadighed som Bidrag til Kommunerne til billigt Salg af de vigtigste Livsformødenheder, hvorom nærmere Bestemmelse er givet i Anordning af 13. Oktober 1916 (Bilag 18).

Ved hollandsk Lov af 19. August 1916 (Bilag 19) er endelig Befolkningens Forsyning med billige Levnedsmidler, Brændselsstoffer og Husholdningsartikler lagt i Kommunernes Haand; paa Budgettet for 1916 blev der stillet 20 Millioner Gylde til Raadighed til Bestridelse af Statskassens Udgifter ved Lovens Gennemførelse.

Som Bilag 20 aftrykkes en Redegørelse fra Statistisk Departement angaaende Prisstigninger siden Krigen Udbrud, de deraf følgende Forskydninger i Forbruget og Prisforholdene i Udlandet.

Det kan formentlig ikke bestrides, at der, som Forholdene foreligger, ogsaa for det nærmest følgende Tidsrum maa træffes særlige Foranstaltninger til Modvirkning af Dyrtiden, ligesom det fandt Sted ved Loven af 22. December 1915. Ved Overvejelserne om, hvilke Ændringer der ved en Revision burde optages i Lovforslaget, har det været Regeringen magtpaaliggende ikke at rejse Spørgsmaal, som efter Sagens Behandling i Fjor maatte antages ikke at kunne opnaa Tilslutning fra begge Rigsdagens Ting. Foruden forskellige mindre Ændringer, som er foretagne paa Grundlag af de ved Lovens Benyttelse indvundne praktiske Erfaringer, har man dog ment paa to væsentlige Punkter at burde foreslaa Forandringer.

Det Omraade, der omfattes af Prisstigningen, forøges stadig; Verdenskrigen har derhos bevirket, at der paa nogle Hænder er samlet meget store Indtægter, og disse Omstændigheder i Forening medvirker til, at Pengenes Værdi er stærkt synkende. Følgen heraf er, at den store Middelstand, som under normale Forhold ikke behøver at ty til Støtte fra det offentlige under nogen som helst Form, lider stærkt under Dyrtidens langvarige Tryk. At det offentlige har Pligt til at træde til overfor disse Dele af Befolkningen, uden at det skal blive nødvendigt for dem at søge saadan Støtte, har Staten anerkendt gennem den Prisreguleringsvirksomhed, der stadig foretages fra Statens Side. Men Erfaringen har vist, at disse Foranstaltninger maa kunne virksomt støttes ved kommunale Foranstaltninger, der kan tage Hensyn til de særlige Forhold, som er til Stede. Der